

بررسی عوامل اقتصادی اجتماعی مؤثر بر احساس آرامش و امنیت اجتماعی زنان دانشجوی کارشناسی ارشد رشته جامعه‌شناسی دانشگاه‌های شهر تهران

دکتر فریدون کامران* سمیه عبادتی نظریلو**

چکیده: هدف مقاله حاضر شناخت عوامل اقتصادی اجتماعی مؤثر بر احساس آرامش و امنیت اجتماعی زنان دانشجوی کارشناسی ارشد رشته جامعه‌شناسی در شهر تهران در سال ۱۳۸۸ است. در این تحقیق با رویکردی توصیفی تحلیلی به بررسی ۸۰ نفر از دانشجویان زن کارشناسی ارشد رشته جامعه‌شناسی دانشگاه‌های آزاد و دولتی شهر تهران پرداخته شد که از طریق نمونه‌گیری تصادفی انتخاب شده بودند. روایی ابزار پژوهش به صورت صوری و پایایی آن با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ به تأیید رسیده است و مقدار مقیاس‌های به کار رفته در آن بین ۰/۶۹۸ تا ۰/۸۹۹ است. نتایج حاصل از رگرسیون چند متغیره نشان داد که متغیرهای طبقه اجتماعی، حمایت خانواده، پایبندی به آداب و رسوم قومی، سن و اعتماد به عملکرد قانون، پنج متغیر عمده‌ای هستند که بر احساس آرامش و امنیت اجتماعی دانشجویان زن کارشناسی ارشد رشته جامعه‌شناسی مؤثرند. این پنج متغیر مجموعاً ۸۹/۵ درصد از تأثیرات متغیر وابسته را تبیین می‌کند. احساس آرامش و امنیت اجتماعی به طور کلی در بین زنان دانشجوی کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی در شهر تهران ۸۷٪ است، یعنی در حد بالایی قرار دارد.

کلید واژه‌ها: امنیت اجتماعی، دیدگاه فمینیستی، طبقه اجتماعی، قومیت، حمایت خانواده

مقدمه

امنیت در شالوده‌بندی حیات آدمی نقش اساسی دارد. به گونه‌ای که با تمام حوزه‌های فعال زندگی پیوند خورده و تار و پود هستی با آن در هم تنیده است. آدمی که همیشه در جمع و با جمع تعریف می‌یابد، حراست و پاسداری از اجتماعی را برعهده دارد که تماس و ارتباط میان افراد را فراهم می‌کند.

---

* عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن f_kamran2010@yahoo.com

** دانش‌آموخته کارشناسی ارشد پژوهش علوم اجتماعی دانشگاه آزاد اسلامی رودهن

www.Somayeabadati@yahoo.com

اجتماعات به انسان هستی می بخشند و ضمن ایجاد پیوند میان انسان‌ها نیازهای آنان را نیز برآورده می‌کنند. بنابراین تضمین امنیت اجتماعی انسانی لازم و ضروری است، چرا که حیات انسان در گرو آن است و اختلال در ساز و کار آن موجب ناامنی و پریشانی احوال انسان خواهد بود (نویدینا، ۱۳۸۵: ۲۳).

جایگاه امنیت در سلسله مراتب نیازها و انگیزه‌های آدمیان، جایگاه خطیری است. مزلو^۱ در سال ۱۹۴۳ در نظریه انگیزش خود پس از نیازهای فیزیولوژیک مانند گرسنگی، تشنگی و غیره بلافاصله «نیاز ایمنی و امنیت» را ذکر کرده است.

در این مقاله پژوهشگر درصدد است مفاهیم امنیت اجتماعی را مطرح کند، آن را در حد تجربی و ملموس توسعه دهد، ابعاد امنیت اجتماعی و عوامل مؤثر بر آن را از طریق روش‌های آماری مورد سنجش و تجزیه و تحلیل قرار دهد و همچنین به بررسی عوامل تأثیرگذار بر امنیت اجتماعی زنان دانشجوی رشته جامعه‌شناسی در تهران بزرگ در سال ۱۳۸۸ بپردازد.

بیان مسئله

یکی از نیازهای اولیه و اساسی بشر برای زندگی مطلوب و رسیدن به کمال و سعادت، برخورداری از امنیت در ابعاد و انواع مختلف آن از قبیل امنیت و آسایش روحی و روانی، جسمی، اجتماعی، اقتصادی و غیره است، تا در پرتو آن بتواند آرامش پیدا کند و در راه سعادت و تکامل خود قدم بردارد. حضرت علی (ع) در این باره بیان زیبایی دارد و می‌فرماید: «لانعمه اهنأ من الامن» (هیچ نعمتی گواراتر از امنیت نیست) (الامدی، ۱۴۰۷).

کلان شهرها و پایتخت‌های کشورهای دنیا برای متولیان سیاسی، امنیتی و اجتماعی جامعه از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند. چه، آنان از دیرباز از این واقعیت آگاه بودند که نطفه پدیده‌ها و رخ دادها و کنش‌های جمعی و بحران‌های سیاسی و امنیتی، غالباً در این‌گونه مراکز جمعیتی بسته می‌شود، نشو و نمو می‌یابد و سپس به همه جای کشور بال می‌گستراند. به تعبیر ژرف بینانه جامعه‌شناسان سیاسی معاصر (نظیر کلودریویر، ۲۰۰۲) و روان‌شناسان اجتماعی (نظیر میلرت و دیگران ۲۰۰۳)، www.socialsupportpsy.ir شهروندان پایتخت‌نشین، همواره برای شهروندان سایر شهرها و مناطق، «الگوی بهینه باور و کنش محسوب می‌شوند» (فصلنامه پلیس پایتخت، ۱۳۸۷: ۸).

در مقاله حاضر ابعاد امنیتی تعدیل یافته، و فقط ابعاد اقتصادی و اجتماعی بررسی شده اند.
۱- بُعد اقتصادی امنیت: بُعد اقتصادی به تامین امنیت بشر در قالب نیازهایی محدود می شود که زیر بنای آنها اقتصاد است تا دغدغه احساسی افراد برای برقراری آرامش و امنیت حل شود.

۲- بُعد اجتماعی امنیت: آنچه باعث می شود گروه اجتماعی سامان گیرد، احساس وابستگی و نگرشی است که میان اعضای گروه وجود دارد و به آنها کلیت یکپارچه‌ای می بخشد که مبنای تعریف اعضا از من خویش و شناسایی دیگران به عنوان بیگانه و خارجی خواهد بود. هر عامل و پدیده‌ای که باعث اختلال در احساس تعلق و پیوستگی اعضای گروه شود در واقع هویت گروه را به مخاطره می اندازد و تهدیدی برای بعد اجتماعی امنیت قلمداد می شود.

در نهایت در مورد احساس آرامش و امنیت اجتماعی باید متذکر شد که به برداشتها و پنداشتهای زنان در خصوص محیط اشاره دارد و می توان گفت هر زنی که امنیت داشته باشد، در وجودش احساس آرامش را تجربه خواهد کرد.

سؤالاتی که در این پژوهش به دنبال پاسخ به آنها هستیم عبارت اند از:

- ۱- آیا زنان از لحاظ اقتصادی امنیت دارند؟
- ۲- آیا زنان از لحاظ اجتماعی امنیت دارند؟
- ۳- آیا احساس آرامش و امنیت اجتماعی در بین زنان وجود دارد؟

اهداف تحقیق (کلی، جزئی و کاربردی)

هدف کلی

شناسایی تأثیر عوامل اقتصادی اجتماعی بر احساس آرامش و امنیت اجتماعی زنان دانشجوی رشته علوم اجتماعی (گرایش جامعه شناسی) دانشگاههای تهران بزرگ در سال ۱۳۸۸.

هدف فرعی

- ۱- شناسایی تأثیر منطقه شهری محل زندگی در برقراری امنیت اجتماعی و احساس آرامش در زنان دانشجوی کارشناسی ارشد رشته جامعه شناسی دانشگاههای تهران در سال ۱۳۸۸.
- ۲- شناسایی تأثیر وضعیت مسکن در برقراری امنیت اجتماعی و احساس آرامش در زنان دانشجوی کارشناسی ارشد رشته جامعه شناسی دانشگاههای تهران، در سال ۱۳۸۸.

- ۳- شناسایی تأثیر طبقه اجتماعی در برقراری امنیت اجتماعی و احساس آرامش در زنان دانشجوی کارشناسی ارشد رشته جامعه شناسی دانشگاه‌های تهران، در سال ۱۳۸۸.
- ۴- شناسایی تأثیر پایبندی به آداب و رسوم قومی در برقراری امنیت اجتماعی و احساس آرامش در زنان دانشجوی کارشناسی ارشد رشته جامعه شناسی دانشگاه‌های تهران، در سال ۱۳۸۸.
- ۵- شناسایی تأثیر دیدگاه فمینیستی در برقراری امنیت اجتماعی و احساس آرامش در زنان دانشجوی کارشناسی ارشد رشته جامعه شناسی دانشگاه‌های تهران، در سال ۱۳۸۸.
- ۶- شناسایی تأثیر سن در برقراری امنیت اجتماعی و احساس آرامش در زنان دانشجوی کارشناسی ارشد رشته جامعه شناسی دانشگاه‌های تهران، در سال ۱۳۸۸.
- ۷- شناسایی تأثیر حمایت خانواده در برقراری امنیت اجتماعی و احساس آرامش در زنان دانشجوی کارشناسی ارشد رشته جامعه شناسی دانشگاه‌های تهران، در سال ۱۳۸۸.
- ۸- شناسایی تأثیر اعتماد به عملکرد قانون در برقراری امنیت اجتماعی و احساس آرامش در زنان دانشجوی کارشناسی ارشد رشته جامعه شناسی دانشگاه‌های تهران، در سال ۱۳۸۸.

هدف کاربردی

تأمین بهتر امنیت اجتماعی و احساس آرامش در بین زنان به ویژه زنان دانشجوی.

اهمیت و ضرورت تحقیق

خشونت علیه زنان در خانه گاهی بسیار جزئی تصور می‌شود، اما شواهد و مدارک به دست آمده از پناهگاه‌های زنان مضروب شده خلاف آن را نشان می‌دهد. در یک بررسی گزارش شده است: بعضی از زنان به نحو دلخراشی مجروح شده‌اند، آنها از شکستگی استخوان‌ها، زخم‌های چاقو و جراحات شدید رنج می‌برند. عده ای صندلی را بر سرشان کوفته‌اند، برخی را از پله‌ها به پایین پرتاب کرده‌اند و در پای یک نفر با چکش میخی را فرو کرده‌اند (گیدنز، ۱۳۸۴: ۲۱۸).

تهران نیز، به مثابه پایتخت جمهوری اسلامی، از حیث سیاسی و اجتماعی از اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردار است. از همین روی، نهادهای مسئول امنیت این شهر همواره باید میزان آمادگی برای اجرای کنش‌های بحران‌زا را رصد کنند و براساس آن، برای پیشگیری از وقوع این نوع کنش‌ها، تدابیر ویژه‌ای ببیند.

متغیرهای مورد بررسی (متغیر وابسته و متغیرهای مستقل)

در این مقاله احساس آرامش و امنیت اجتماعی زنان به عنوان متغیر وابسته در نظر گرفته شد و متغیرهای مستقل عبارت اند از:

۱. منطقه شهری محل زندگی، ۲. وضعیت مسکن، ۳. طبقه اجتماعی، ۴. قومیت، ۵. پایبندی به آداب و رسوم قومی، ۶. دیدگاه فمینیستی، ۷. اعتماد به عملکرد قانون، ۸. حمایت خانواده

مبانی نظری

طبق نظریه مازلو پنج دسته نیاز وجود دارد که عبارت اند از:

(الف) نیازهای فیزیکی و مادی مثل خواب، خوراک، پوشاک و مسکن و ... که از الزامات زندگی اند و بدون آنها زندگی غیرممکن است، در درجه اول اهمیت قرار دارند .

(ب) نیازهای امنیتی مثل امنیت مالی، جانی، سلامتی، خانواده سالم و خوب، امنیت اجتماعی و ... از نیازهایی هستند که تأمین آنها زندگی مستقل و آرامی را نتیجه می‌بخشد.

(ج) نیازهای اجتماعی: پس از تأمین دو نیاز بسیار مهم بالا نوبت می‌رسد به تأمین نیازهای اجتماعی- احساسی که شامل دوستی، روابط خانوادگی، عشق و ازدواج است.

(د) عزت نفس و اعتبار: همهٔ انسان‌ها نیاز دارند که مورد قبول و احترام واقع شوند، در جمع برتر باشند و خود را به نوعی بهتر از دیگران جلوه دهند.

(ه) خودشکوفایی: آنچه مازلو در تعریف این اصطلاح مطرح می‌کند این است: "آنچه انسان می‌تواند و باید باشد" (www.shahrimiz.com)

نظریه های امنیت اجتماعی

الف) نظریه بوزان دربارهٔ امنیت اجتماعی

بوزان نظریهٔ خود را در کتاب «مردم، دولت‌ها و هراس» (۱۹۸۱) با مفهوم امنیت فردی شروع می‌کند و عواملی که امنیت افراد را به خطر می‌اندازند، به سه دسته تقسیم می‌کند: ۱. تهدیدهای فیزیکی یا جسمی: مانند درد، صدمه، مرگ ۲. تهدیدهای اقتصادی: مانند تصرف یا تخریب اموال، دسترسی نداشتن به کار یا منابع؛ و ۳. عوامل تهدیدکنندهٔ حقوق و موقعیت: زندانی شدن، از دست دادن آزادی های مدنی، تنزل رتبه و ... (بوزان، ۱۳۷۸).

ب) نظریه ویور درباره امنیت اجتماعی

ویور همسو با بوزان امنیت اجتماعی را عبارت از توان یک جامعه برای پاسداری از هویت جمعی افراد در مقابل تهدیدات واقعی یا فرضی می‌داند. (www.ciiner.org)

ج) نظریه مولار درباره امنیت اجتماعی

مولار صاحب نظر دیگری است که در باب امنیت اجتماعی با الهام از نقطه نظرات بوزان و ویور اظهار نظر کرده است و آن را از باب هدف و مرجع امنیت (یعنی تأمین امنیت برای چه کسانی است) و نوع تهدیدها (خطرات و آسیب‌هایی که مبارزه با آنها هدف امنیت محسوب می‌شود) از یکدیگر متمایز کرده است. او امنیت را در سه شکل ملی، اجتماعی و انسانی در نظر گرفته و به تعیین حد و مرز هر یک از آنها می‌پردازد (مولار).

د) نظریه میتار درباره امنیت اجتماعی

میران میتار، برای ارزیابی امنیت اجتماعی، از مدلی نظام مند استفاده می‌کند و در این کار به نظریه آنارشی اجتماعی بیلی^۱ تکیه می‌کند. وی می‌کوشد مسائل جامعه را براساس سطوح متفاوت (افراد، گروه، سازمان، اجتماع، جامعه سیستم فراملی) تحلیل کند و به جای تعادل از آنارشی (هرج و مرج) به عنوان وسیله‌ای برای اندازه‌گیری حالات نظام استفاده می‌کند (نویدنیا، ۱۳۸۲).

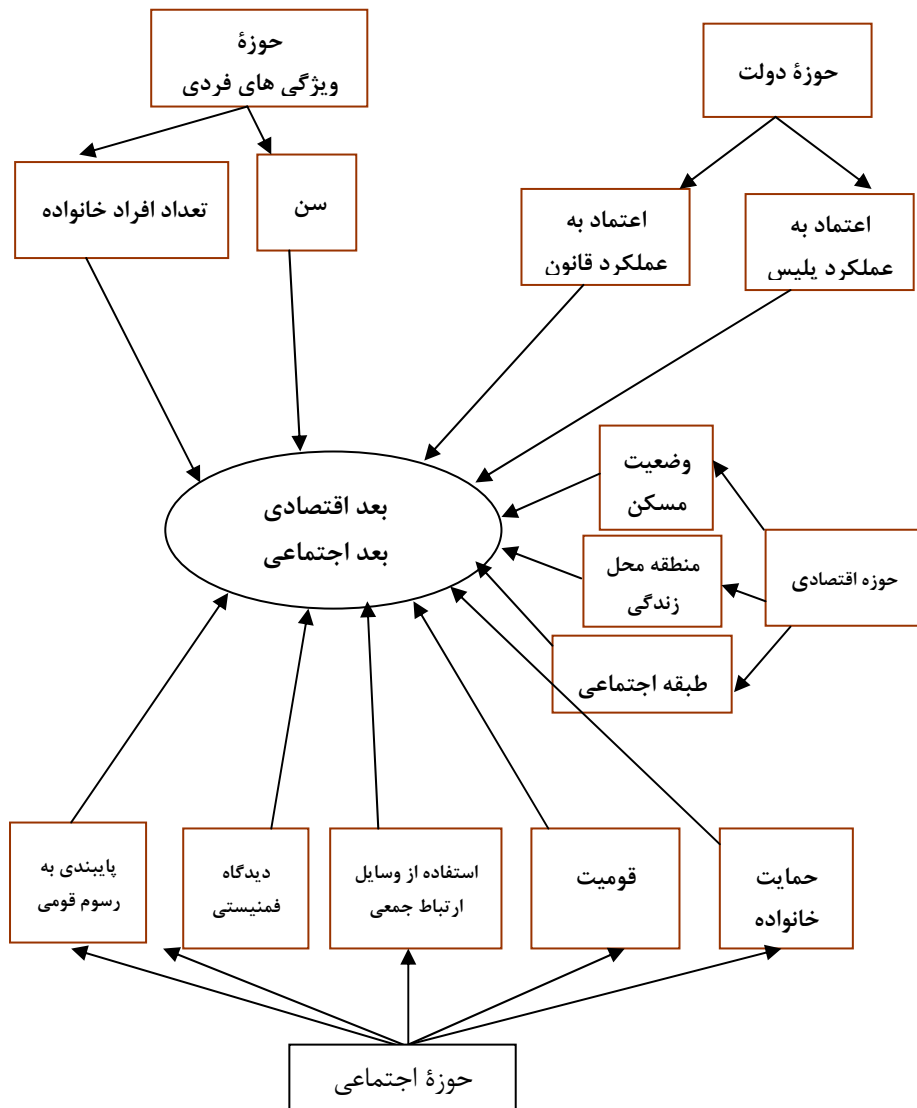
فمینیسم رادیکال

اساسی‌ترین موضع فمینیسم رادیکال، ارزش بسیار مثبت قایل شدن برای زنان و ابراز گلایه و خشم عمیق از ستمگری در مورد آنان است. فمینیسم‌های رادیکال ارزش ویژه زن را در مقابله با نظامی جهانی که به او کم بها می‌دهد، تأیید می‌کنند. آنها با ارائه فهرست مفصل و تکان دهنده‌ای از بدرفتاری‌هایی که در سراسر جهان با زنها می‌شود خشم‌شان را از ستم به زنان ابراز می‌دارند. فمینیست‌های رادیکال شاخص سراسر جامعه را ستمگری می‌دانند.

---

1. Beily

مدل تحلیلی در بررسی ابعاد احساس آرامش و امنیت اجتماعی

جامعه آماری

جامعه آماری مورد بررسی در این پژوهش زنان دانشجوی کارشناسی ارشد علوم اجتماعی گرایش جامعه شناسی دانشگاههای تهران بزرگ است که طبق آخرین آمار، تعداد زنان در حال تحصیل در سال ۱۳۸۶ در دانشگاه های دولتی و آزاد ۴۲۳ نفر بوده است.

حجم نمونه آماری

با توجه به جمعیت ۱۳۳۵ نفره زنان دانشجوی کارشناسی ارشد علوم اجتماعی تهران و نسبت ۳۲ درصدی از آنان که در رشته جامعه شناسی در سال ۱۳۸۶ مشغول تحصیل می باشند، حجم نمونه به قرار زیر محاسبه شد:

$$P = \frac{\text{تعداد زنان دانشجوی کارشناسی ارشد جامعه شناسی}}{\text{تعداد زنان دانشجوی کارشناسی ارشد علوم اجتماعی}} = \frac{423}{1335} = 0/32$$

$$q = 1 - p = 1 - 0/32 = 0/68$$

$$Z_{1-\frac{\alpha}{2}} = 1/96$$

$$d = 0/1$$

$$N = 1335$$

$$n = \frac{N \left(Z_{1-\frac{\alpha}{2}} \right)^2 \cdot p \cdot q}{Nd^2 + \left(Z_{1-\frac{\alpha}{2}} \right)^2 \cdot p \cdot q} = \frac{1335 \times (1/96)^2 \times 0/32 \times 0/68}{1335 (0/1)^2 + (1/96)^2 \times 0/32 \times 0/68} = \frac{1815/97}{14/186} = 78/7 \cong 80$$

تعداد نمونه ۷۸/۷ نفر است که ما ۸۰ نفر را در نظر گرفتیم، البته تعداد ۱۰۰ پرسشنامه توزیع شد، ولی در نهایت ۸۰ پرسشنامه را که سوال بی پاسخ یا جواب های نامربوط نداشتند یا مناسب تر بودند برای تحلیل انتخاب کردیم.

روش نمونه گیری

روش نمونه گیری این پژوهش طبقه بندی متناسب با حجم هر جامعه است.

که طبق فرمول $\frac{n_i}{N} \times n$ به دست می آید.

n_i : تعداد زنان دانشجوی کارشناسی ارشد رشته جامعه شناسی در هر یک از دانشگاه ها.

N : تعداد کل زنان دانشجوی کارشناسی ارشد رشته جامعه شناسی که ۴۲۳ نفرند.

n : حجم نمونه به دست آمده که در اینجا ۸۰ نفر است.

جدول ۱: چگونگی توزیع نمونه آماری

ردیف	نام دانشگاه	تعداد دانشجویان زن رشته علوم اجتماعی کارشناسی ارشد	تعداد دانشجویان زن گرایش جامعه شناسی کارشناسی ارشد	تعداد نمونه
	دانشگاه تهران	۲۹۲	۳۰	۶
	تربیت مدرس	۱۰	۱۰	۲
	دانشگاه شاهد	۲۰	۲۰	۴
	پیام نور تهران	۸۸	۸۸	۱۶
	تربیت معلم	۸	۶	۱
	الزهرا	۷۰	۳۴	۶
	علامه طباطبائی	۲۵۰	۲۵	۵
	علوم تحقیقات	۳۱۵	۸۳	۱۶
	تهران شمال	۹۶	۵۲	۱۰
	تهران مرکز	۱۸۶	۷۵	۱۴
	مجموع	۱۳۳۵	۴۲۳	۸۰

نتیجه تحلیل چند متغیره تحقیق

برآورد ضریب رگرسیون چندمتغیره در جبر ماتریس را می توان در معادله زیر نشان داد:

$$Y = B_0 X_0 + B_1 X_1 + \dots + B_K X_K + e$$

تحلیل رگرسیون دارای چندین پیش فرض است، یکی از پیش فرض ها بهنجار بودن متغیر وابسته در رسم نموداری است که با آزمون «کولموگروف- اسمیرنف» بهنجار بودن یا نبودن توزیع باقیمانده های مدل بررسی شد.

نتیجه حاصل از آزمون فوق برای مدل رگرسیون برآزش شده نشان می دهد که باقی مانده های مدل، توزیع بهنجار دارند.

فرض دیگر، مستقل بودن خطاها یا باقی‌مانده‌ها از یکدیگر است که با آزمون «دوربین واتسون» که دامنه آن بین ۰ تا ۴ و محدوده مورد قبول ۲/۵-۱/۵ است بررسی می‌شود؛ در این پژوهش رقم فوق ۲/۰۸۳ و بیانگر این واقعیت است که خطاها یا باقی مانده‌ها برای این مدل رگرسیون مستقل از هم هستند. همان‌طور که در جدول ۱ دیده می‌شود، ضریب نهایی رگرسیون چندگانه و همین‌طور ضریب همبستگی چندگانه ۰/۹۴۶ و مجذور آن یعنی ضریب تعیین $R^2 = 0/۸۹۵$ است. همچنین ضریب تعیین تصحیح شده برابر $R^2 = 0/۸۷۲$ است. پس ۸۷ درصد از تغییرات متغیر وابسته را متغیرهایی که در مدل نهایی باقی مانده‌اند، پیش بینی می‌کنند. نتایج حاصل از تحلیل رگرسیونی چندگانه متغیرهای موجود در مدل را می‌توان در معادله استاندارد زیر نشان داد:

$$Y = B_1X_1 + B_2X_2 + B_3X_3 + B_4X_4 + B_5X_5 + e$$

+ اعتماد به عملکرد قانون ۰/۳۸۱ + طبقه اجتماعی ۰/۲۵۸ = احساس آرامش و امنیت اجتماعی.
 e + پایداری به آداب و رسوم قومی، ۰/۱۶۳ - حمایت خانواده، ۰/۱۱۲ + سن، ۰/۱۷۷
 با توجه به تحلیل رگرسیون می‌توان گفت: طبقه اجتماعی، اعتماد به عملکرد قانون، سن، حمایت خانواده و پایداری به آداب و رسوم قومی در آینده نقش مهم تری در احساس آرامش و امنیت اجتماعی زنان ایفا خواهند کرد. جدول ۱، ۲ و ۳ مربوط به تحلیل رگرسیونی، تحلیل واریانس رگرسیونی و آماره‌های مربوط به متغیرهای مستقل مدل رگرسیونی امنیت اجتماعی را نشان می‌دهند.

جدول ۲: تحلیل رگرسیونی چند متغیره احساس آرامش و امنیت اجتماعی

۰/۹۴۶	ضریب همبستگی چندگانه (multipler)
۰/۸۹۵	ضریب تعیین R square
۰/۸۷۲	ضریب تعیین تصحیح شده Adjusted R square
۲/۴۷۷۱۳	اشتباه معیار standard error
۲/۰۸۳	آزمون دوربین واتسون durbin – Watson

جدول ۳: تحلیل واریانس رگرسیون چندمتغیره احساس آرامش و امنیت اجتماعی

منبع تغییرات	مجموع مربعات	Df	مجدورات میانگین	مقدار f	معنی داری
رگرسیون	۳۳۸۵/۹۴۹	۱۴	۲۴۱/۸۵۴	۳۹/۴۱۴	۰/۰۰۰
باقی مانده	۳۹۸/۸۵۱	۶۵	۶/۱۳۶		
کل	۳۷۸۴/۸	۷۹			

جدول ۴: آماره‌های مربوط به متغیرهای مستقل مدل رگرسیونی که در تحلیل نهایی باقی مانده‌اند

نام متغیرها	β	Std. erroe	Beta	t	Sig
اعتماد به عملکرد قانون	۰/۴۴۲	۰/۰۹۱	۰/۳۸۱	۴/۸۴۸	۰/۰۰۰
پایبندی به آداب و رسوم قومی	-۲/۸۷۵	۱/۳۲۹	-۰/۱۶۳	-۲/۱۶۴	۰/۰۳۴
طبقه اجتماعی	۱/۷۲۰	۰/۵۰۸	۲/۸۵	۳/۳۸۵	۰/۰۰۱
حمایت خانواده	۰/۱۵۹	۰/۰۵۹	۰/۱۱۲	۲/۷۱۰	۰/۰۰۸
سن	۰/۳۳۶	۰/۱۴۴	۰/۱۷۷	۲/۳۲۵	۰/۰۲۳
عرض از مبدأ	۱۴/۰۰۴	۵/۵۵۰		۲/۵۲۳	۰/۰۱۴

ستون اول: متغیرهایی که وارد مدل شده‌اند.

ستون دوم: B، ضریب رگرسیون جزئی هریک از متغیرها.

ستون سوم: SEB، اشتباه معیار هریک از ضرایب رگرسیون جزئی.

ستون چهارم: Beta، ضریب رگرسیون جزئی استاندارد شده.

ستون پنجم: t، مقدار t برای آزمون معنی‌داری ضرایب رگرسیون جزئی.

ستون ششم: sig، سطح معنی‌داری.

نتیجه گیری

در این تحقیق شش مورد از فرضیه های اصلی تحقیق تأیید شد، به صورتی که این عوامل یعنی (سن، اعتماد به عملکرد قانون، حمایت خانواده، پایبندی به آداب و رسوم قومی، طبقه اجتماعی، دیدگاه فمینیستی) تأثیر معنی‌داری بر احساس آرامش و امنیت اجتماعی را نشان می‌دهند؛ یک

مورد از فرضیه های اصلی پژوهش نیز رد شده است و رابطه معنی داری با احساس آرامش و امنیت اجتماعی زنان نشان نمی دهد. در ادامه راجع به برخی از متغیرها بیشتر صحبت می شود:

۱- با توجه به اینکه احساس آرامش و امنیت اجتماعی در حوزه ویژگی های فردی با سن رابطه معنی داری دارد، می توان اذعان کرد که افزایش سن نقش بسزایی در شکل دادن به احساس آرامش و امنیت اجتماعی دارد.

۲- احساس آرامش و امنیت اجتماعی در حوزه اقتصادی با طبقه اجتماعی افراد رابطه معنی داری دارد، یعنی طبق برداشت زنان و همچنین پاسخ آنها به اینکه خود را در کدام طبقه اجتماعی قرار می دهند، می توان اذعان کرد که طبقات اجتماعی بالاتر احساس آرامش و امنیت اجتماعی بیشتری دارند.

۳- حوزه اجتماعی، (حمایت خانواده، پایبندی به آداب و رسوم قومی و دیدگاه فمینیستی) با احساس آرامش و امنیت اجتماعی زنان رابطه معنی داری دارد. یعنی زنانی که خانواده شان از آنها حمایت می کنند نسبت به زنانی که مورد حمایت خانواده خود نیستند یا کمتر مورد حمایت خانواده هستند، احساس آرامش و امنیت اجتماعی بیشتری دارند و همچنین زنانی که طرفدار حقوق زنان هستند و دیدگاه فمینیستی دارند نسبت به زنانی که چنین برداشت و دیدگاهی ندارند، احساس آرامش و امنیت اجتماعی بیشتری دارند و می توان گفت زنانی که به آداب و رسوم قومی خود پایبندند، نسبت به زنانی که به آداب و رسوم قومی خود کمتر پایبند هستند یا آداب و رسوم قومی خود را قبول ندارند احساس آرامش و امنیت اجتماعی بیشتری دارند.

۴- از میان عوامل اقتصادی و اجتماعی مورد نظر در پژوهش حاضر، تأثیر طبقه اجتماعی، حمایت خانواده، پایبندی به آداب و رسوم قومی و دیدگاه فمینیستی بر احساس آرامش و امنیت اجتماعی تأیید شد.

۵- در تحلیل رگرسیون بر اهمیت سن، طبقه اجتماعی، اعتماد به عملکرد قانون، حمایت خانواده و پایبندی به آداب و رسوم قومی تأکید شده است. با توجه به تحلیل رگرسیون می توان گفت این عوامل در آینده نسبت به وضعیت تأهل، وضعیت اشتغال، تعداد افراد خانواده، اعتماد به عملکرد پلیس، وضعیت مسکن، منطقه شهری محل زندگی، قومیت، استفاده از وسایل ارتباطی و دیدگاه فمینیستی نقش مهم تری ایفا می کنند.

۶- به طور کلی می‌توان گفت احساس آرامش و امنیت اجتماعی زنان دانشجوی کارشناسی ارشد رشته جامعه‌شناسی دانشگاه‌های تهران بزرگ ۸۷٪ است، یعنی در حد بالایی قرار دارد و عواملی چون اعتماد به عملکرد پلیس، اعتماد به عملکرد قانون، سن، طبقه اجتماعی، حمایت خانواده، دیدگاه فمینیستی، پایبندی به آداب و رسوم قومی بر آن تأثیر دارد. همچنین تحلیل رگرسیون نشان می‌دهد، با تغییر متغیرهایی مثل اعتماد به عملکرد قانون، طبقه اجتماعی، سن، حمایت خانواده، پایبندی به آداب و رسوم قومی، احساس آرامش و امنیت اجتماعی تغییر می‌کند.

پیشنهادات و راهکارها

راهکارها از حیث زمانی میان مدت یا دراز مدت هستند، زیرا عمدتاً مربوط به وجوهی هستند که اجرای آنها نیاز به زمان - برای ایجاد تغییر و تحول مناسب- دارد. نخست این نوع تحقیقات باید به صورت مقطعی تکرار شوند تا مشخص گردد در این مدت احساس آرامش و امنیت اجتماعی در بین زنان چه تفاوتی کرده است. دوم، سالانه بودجه‌ای به کارهای پژوهشی و تحقیقی اختصاص یابد تا پژوهشگران عوامل مؤثر بر احساس آرامش و امنیت اجتماعی به را بررسی کنند، عوامل مؤثر را بیابند و در جهت برقراری امنیت گام بردارند. سوم، طی جلسات مکرر با نهادهای فرهنگی و اطلاع‌رسانی (نظیر صدا و سیما و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی) آنها را مجاب سازند تا بخشی از فراورده‌های فرهنگی و هنری خویش را به تعالی امنیت اجتماعی و اخلاقی اختصاص دهند. چهارم، تدابیری اندیشیده شود تا بخش‌هایی از مأموریت ایجاد، حفظ، تقویت و تعالی امنیت اجتماعی و اخلاقی به شهروندان (زنان) به ویژه به سازمان‌های مردم‌نهاد، واگذار شود. پنجم، اتاق‌های فکر پیرامون برقراری امنیت اجتماعی تشکیل شود تا نخبگان و کارشناسان تراز اول ابعاد مختلف امنیت اجتماعی را مورد بحث و بررسی دقیق و نقادانه قرار دهند. مجریان نیز از مباحث مطروحه در جلسات اتاق‌های فکر، برای برقراری هر چه بهتر امنیت در جامعه استفاده کنند.

منابع فارسی:

- الآمدی، ع. (۱۴۰۷ ه). **غررالکلم و دررالکلم**، بیروت: مؤسسه الاعلمی للمطبوعات.
- بوزان، ب. (۱۳۷۸). **مردم، دولتها و هراس؛ پژوهشکده مطالعات راهبردی؛ انتشارات پژوهشکده مطالعات راهبردی.**
- پلیس پایتخت**، سال اول، شماره اول، تابستان ۱۳۸۷.
- گیدنز، آ. (۱۳۸۴). **جامعه شناسی**، ترجمه منوچهر صبوری، نشر نی.
- نویدنی، م. (۱۳۸۲). **گزارش پژوهش امنیت اجتماعی**. پژوهشکده مطالعات راهبردی.
- نویدنی، م. (۱۳۸۴ و ۱۳۸۵). **گفتمانی پیرامون امنیت اجتماعی**. فصلنامه مطالعات امنیت اجتماعی، سال دوم، شماره چهارم و پنجم، زمستان ۸۴ و بهار ۸۵.

منابع انگلیسی

- Moller, B. (2001). **The concept of security**. The pros and cons of expansion and contraction.
- Waever, Ole, societal security (www.ciiner.org)
- www.shahrimiz.com
- www.socialsupportpsy.ir